

Paragraaf financiering

gemeente

Winterswijk

Inleiding

De treasury is een belangrijk aandachtsveld binnen het financiële beleid en beheer van een gemeente. Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

De Wet financiering decentrale overheden (Fido) geeft de kaders aan waarbinnen decentrale overheden de 'treasury-activiteiten' moeten uitvoeren. Het doel hiervan is de bevordering van een gezonde financiering, het bijdragen aan het behoud van een goede kredietwaardigheid en de handhaving van de positie van decentrale overheden op de kapitaalmarkt.

In het 'treasury-statuut' zijn de beleidskaders voor Winterswijk opgenomen. Zo is vastgelegd dat de 'treasury-functie' uitsluitend de publieke taak dient en het beheer verstandig is. De provincie houdt toezicht op de ontwikkeling van de financiële positie van de gemeente. Dit doet de provincie op basis van gegevens die wij verstrekken op grond van de Wet Fido.

Hierbij is een aantal onderwerpen van belang:

1. Kasbeheer: maximaal aan te trekken dagelden.
2. Risicobeheer: renterisiconorm, minimalisatie van het renterisico.
3. Gemeentefinanciering: de relatie tussen kort- en langlopende leningen en de korte- en langetermijnbehoefte aan geld.
4. Rentevisie.

Kasbeheer

De mogelijkheid om rood te staan of kasgeld aan te trekken, wordt beperkt door de wettelijke bepalingen van de kasgeldlimiet. We mogen op grond van de Wet Fido niet langdurig meer dan 8,5% van onze begroting kort financieren. Deze bepaling voorkomt dat nadelige effecten ontstaan als de variabele rente snel stijgt. Het volgende overzicht toont de toetsing per kwartaal in 2025 aan de kasgeldlimiet. Conclusie is dat de kasgeldlimiet niet is overschreden.

(x € 1.000)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Omvang begroting	127.564	127.564	127.564	127.564
1 Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
In bedragen	10.843	10.843	10.843	10.843
2 Omvang vlottende schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar	4.850	1.333	0	0
Overige geldleningen (geen vaste schuld)				
Totaal	4.850	1.333	0	0
3 Vlottende middelen				
Tegoeden in rekening-courant	7.338	6.075	9.525	12.824
Overige uitgaande gelden < 1 jaar				
Totaal	7.338	6.075	9.525	12.824
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	10.843	10.843	10.843	10.843
4 Totaal netto vlottende schuld (2-3)	2.488	4.742	9.525	12.824
Ruimte (+) / Overschrijding (-); 1-4	13.331	15.585	20.368	23.667

Risicobeheer

Omschrijving (toelichting)

Renterisico

Voor het renterisicobeheer worden de normen gehanteerd conform de Wet FIDO. Het gaat hierbij om de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De kasgeldlimiet en de renterisiconorm hebben allebei als doel de leningenportefeuille te behoeden voor een onverantwoord grote gevoeligheid voor rentefluctuaties.

Met de kasgeldlimiet wordt een beperking opgelegd aan de omvang van de netto vlottende schuld.

De renterisiconorm bepaalt het maximum aan leningen met een rente typische looptijd van één jaar of langer die geherfinancierd moeten worden of waarvan de rente herzien moet worden. Deze bedraagt 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar. De ontwikkeling van de renterisiconorm in 2025 is hierna weergegeven, de rente risiconorm is niet overschreden.

Excel-tabel

(x € 1.000)

Renterisiconorm 2025		
	Berekening renterisiconorm en risico:	
1a	Renteherziening vaste schuld o/g	-
1b	Renteherziening vaste schuld u/g	-
2	Netto rente herziening (1a-1b)	-
3	Betaalde aflossingen	5.155
4	Renterisico op vaste schuld (2 + 3)	5.155
	Rentenorm:	
5	Begrotings- en rekestotaal	127.564
6	Bij ministerie regeling vastgesteld %	20%
7	Renterisiconorm	25.513
	Toets rente risiconorm:	
7	Renterisiconorm	25.513
4	Renterisico op vaste schuld (aflossing en renteherzieningen)	5.155
8	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (7-4)	20.358

Gemeentefinanciering

De leningenportefeuille is in 2025 afgenomen. Er zijn geen nieuwe leningen afgesloten en de gemeente heeft in 2025 € 5,1 miljoen afgelost. Het gemiddelde rentepercentage van alle langlopende leningen bedroeg 2,6%.

(In €)

Omschrijving	Begindatum	Eindjaar	Rente	Restant hoofdsom	Aflossing	Rente
	lening	lening	%	31-12-2025	2025	2025
Waterschapsbank 2002	2002	2027	2,45	400.000	200.000	13.883
BNG 2003	2003	2028	4,309	1.200.000	400.000	60.326
Waterschapsbank 2004	2004	2029	4,548	1.600.000	400.000	75.800
BNG 2004	2005	2030	4,405	4.000.000	800.000	176.200
BNG 2007	2007	2032	4,26	3.360.000	480.000	155.064
BNG 2007	2008	2028	4,738	1.650.000	550.000	86.863
BNG 2011	2011	2031	3,65	4.800.000	800.000	204.400
Provincie Noord-Brabant	2018	2048	1,7	10.000.000	0	170.000
BNG	2020	2030	0,11	5.000.000	0	5.500
BNG	2020	2035	0,325	5.000.000	0	16.250
BNG	2020	2040	0,425	5.000.000	0	21.250
BNG	2022	2042	0,625	10.200.000	600.000	63.750
Provincie Noord Brabant	2023	2042	3,05	15.725.000	925.000	493.719
Totaal leningen				67.935.000	5.155.000	1.543.005

Schatkistbankieren

Op grond van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) zijn provincies, gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam, verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Tevens is de ministeriële Regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht. Onderdeel van de regeling is de rekening-courantovereenkomst die iedere decentrale overheid heeft met de Staat der Nederlanden.

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. (Onderdelen van) decentrale overheden mogen ongeacht de vormgeving geen bewaarfunctie voor publieke middelen vervullen. Een decentrale overheid houdt uiteraard de beschikkingsmacht over publieke middelen en daarmee de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten als dat gebeurt uit hoofde van de publieke taak. Deelname aan schatkistbankieren verandert daar niets aan. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk. Dat het Rijk (het Agentschap) minder hoeft te financieren op de markt, vertaalt zich direct in een lagere staatsschuld.

(x € 1000)

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren 2025				
Drempelbedrag	2.551			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	564	1.501	876	701
Ruimte onder het drempelbedrag	1.987	1.050	1.675	1.851
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
	Verslagjaar			
Begrotingstotaal verslagjaar	127.564			
Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	127.564			
Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
Drempelbedrag	2.551			
	2%			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	50.802	136.618	80.619	64.453
Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	564	1.501	876	701

Renteschema

Het renteschema geeft inzicht in de rentelasten van de externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Het saldo van € 1,4 miljoen geeft aan dat het rentepercentage (omslagrente van 2%) dat is toegerekend aan de kapitaallasten, hoger was dan de betaalde rente. Dit komt met name doordat we zoveel mogelijk met kortlopende leningen hebben gefinancierd.

(x € 1.000)

	Bedrag
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.614
b. De externe rentebaten	-233
	1.381
c. De rente die aan grondexploitatie moet worden toegerekend	-174
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (voorbeeld: riolering)	0
	-174
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	1.207
d1 Rente over eigen vermogen	0
d2 Rente over voorzieningen	0
Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	1.207
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2.687
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	1.480

Omslagrente

De omslagrente (het interne rentepercentage) is geëvalueerd. Het interne rentepercentage voor de bouwgrondexploitatie en de overige activa is gesteld op 2,0%.

Kasstroom

Op basis van de begroting 2025 zou, voor onze liquiditeitsbehoefte, een langlopende lening moeten worden afgesloten van € 8,5 miljoen. Dit is achteraf niet nodig geweest. We maken in eerste instantie maximaal gebruik van de kasgeldlimiet. In onderstaand overzicht is de kasstroom over 2025 opgenomen.

Kasstroom (*1.000)	2024	2025	2025
	Jaarrekening	Begroot	Jaarrekening
Saldo per 1 januari	3.644	6.681	584
Operationele activiteiten			
Saldo van baten en lasten (voor mutatie reserves)	6.984	-2.992	2.566
Afschrijvingen	5.149	5.857	4.728
Voorzieningen	-503	-603	5.299
Saldo operationele activiteiten (A)	11.630	2.262	12.593
Investeringsactiviteiten			
Investerings (incl. inkomsten)	-7.716	-11.388	-6.111
Saldo investeringsactiviteiten (B)	-7.716	-11.388	-6.111
	2024	2025	2025
Financieringsactiviteiten			
Verstrekte leningen/ontvangen aflossingen	-1.819	54	-797
Aflossing lening	-5.155	-5.155	-5.155
Opgenomen lening		8.500	
Extra op te nemen leningen			
Saldo financieringsactiviteiten (C)	-6.974	3.399	-5.952
Saldo per 31 december (kort financieren)	584	954	1.114

